

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Виолета Динкова Дириманова,
член на научното жури определен от Ректора на Аграрен университет, гр. Пловдив,
съгласно заповед № РД – 16-900/25.09.2023 год. на Ректора на Аграрен университет.

Относно: конкурса за „професор“ по научната специалност 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление, 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството (Селско стопанство и подотрасли)“, обявен в ДВ бр. 62 от 1121.07.2023 год. с кандидат доц. дн Петър Борисов Борисов от катедра „Мениджмънт и маркетинг“ към Аграрен университет, гр. Пловдив

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата.

Доц. дн Петър Борисов Борисов е роден на 17.03.1980 г. в гр. Пловдив. През 2003 г., завършва висшето си образование специалност „Аграрна Икономика“ в Аграрен Университет, гр. Пловдив, а през 2008 г. получава образователна и квалификационна степен „доктор“. През 2009 г. започва преподавателската и научна дейност в Аграрен Университет – Пловдив. През 2015 г. става доцент в катедра „Мениджмънт и Маркетинг“, а през 2020 г. придобива научна степен „доктор на науките“ на тема „Стратегическо планиране на конкурентоспособността на лозаро-винарския сектор“.

Преподавателската дейност на доц. дн Борисов за последните 5 години е 2952,6 часа. Той извежда в катедрата лекции в следните дисциплини: „Основи на стопанското управление“, „Организация и управление на аграрното производство“, „Стратегическо бизнес планиране“, „Управление на конкурентоспособността“, „Управление на иновациите“, „Управление на конфликтите“. Има участия в различни национални и международни проекти. В работата му по международните проекти е показал отлично владеене на английски език.

В своето кариерно развитие, той е предлагал консултации и съветнически услуги по поръчка на МОН, МЗХГ, Националната служба за съвети в земеделието, МИГ „Карнобат“, МИГ „Тервел-Крушари“, ИЗК „Марица“ – Пловдив и Европейска инвестиционна банка.

Познавам кандидата за „професор“ още като студент, обучаващ се в Аграрен Университет, и в последствие и като мой колега в катедрата по Мениджмънт и Маркетинг. Петър Борисов винаги е бил много отговорен, прецизен и целеустремен в своята работа. Работата ми с него винаги е била удоволствие заради неговата коректност, всеотдайност и решителност.

2. Общо описание на представените материали.

В конкурса за „професор“, доц. дн Петър Борисов участва с обща продукция от **73** труда, групирани по следния начин:

- Хабилизационен труд – монография – 2 броя;
- Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 15 броя;
- Публикации в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – 43 броя;

- Публикувана глава от колективна монография – 7 броя;
- Публикувани учебни помагала, ръководства и учебници – 3 броя;
- Публикувани анализи и технологии – 3 броя;
- Научно-изследователските проекти – участие в национални и образователни проекти (11 бр.) и участие в международни проекти (12 бр.).

За изготвяне на становището бяха анализирани всички предложени материали. Установено е, че кандидата в 24 броя е първи автор, в 20 броя е втори, а в останалите е трети и следващ автор. Хабилитационният труд е представен с две монографии, в които доц. дн Петър Борисов е съавтор.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата.

Основни направления в изследователската дейност на доц. дн Петър Борисова са:

- Управление и развитие на конкурентоспособността на лозаро-винарското предприятия и земеделското стопанство;
- Управление на устойчивостта на земеделието и лозаро-винарския сектор;
- Икономическа ефективност на технологии и сортове;
- Влияние на ОСП върху развитието на земеделието, ландшафта и обществените блага;
- Стратегическо управление на дигитализацията на земеделието и земеделските стопанства;
- Управление на конкурентоспособността на бизнес организациите.

Работата в първите две направления, доц. дн Петър Борисов изясняват същността на (1) стратегическото планиране като подход за управление на конкурентоспособността на лозаро-винарския и аграрния сектор, (2) основните фактори, определящи конкурентоспособността на лозаро-винарския сектор на микро и макро ниво, както и устойчивото развитие в холистичен аспект в лозаро-винарския сектор.

В третото направление на изследователската дейност на кандидата, атестира методология за оценка на икономическата ефективност на технологии за производство на земеделски култури, както и за оценка на нови (или адаптирани) сортове земеделски култури.

В третото и четвъртото направление е разработена и атестирана методология за анализ и оценка на влиянието на ОСП върху развитието на земеделието и земеделските стопанства в България, както и е създадена методология за анализ и оценка на влиянието на дигитализацията върху конкурентоспособността на земеделските стопанства и земеделския отрасъл.

Последното направление тества методологията за разработване на стратегия за управление на конкурентоспособността на бизнес организациите. Всички тези направления в които е работил кандидата е материализирал в научни статии публикувани в реферирани и рецензирани научни списания.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

Общият педагогически стаж на доц. дн Петър Борисов е 15 години. Той е

изключително натоварен преподавател в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ и за последните пет години е извел средно над 590 часа на година. Основните дисциплини в които води лекции са „Организация и управление на земеделското производство“, „Стратегическо бизнес планиране“, „Управление на конкурентоспособността“ и др. Доц. дн Петър Борисов се е доказвал в неговата преподавателска работа, но той е и успешен научен ръководител на 4 български и 9 чуждестранни докторанти, които са защитили успешно в Аграрен Университет, гр. Пловдив в ОКС „Доктор“.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.

Публикациите на доц. дн Петър Борисов са основно публикувани в рецензирани международни и български научни списания. 15 от статиите са публикувани в рецензирани списания с висок глобален и качествен фактор на влияние, които участват в основните международни бази данни Scopus и Web of Science. Останалите публикации са публикувани в рецензирани списания и сборници. Значимостта на получените резултати се потвърждават чрез направените цитати. Научните трудове на кандидата са цитирани в 100 бр. научни труда.

6. Значимост на приносите за науката и практиката.

Научно-изследователската дейност на доц. дн Петър Борисов има научно-теоретичен и научно-приложен характер в съответните направления. Направените от него научни публикации са разнообразни и обхващат различни тематики. Публикациите разглеждат конкурентоспособността и икономическата ефективност на ползваните технологии и сортове в лозаро-винарския сектор, ролята на ОСП върху развитието на земеделието и управлението на конкурентоспособността на организациите в аграрната сектор:

Управление и развитие на конкурентоспособността и ролята на икономическа ефективност на технологии и сортове за развитието на лозаро-винарското сектор. В това направление, приносите с научен характер са свързани със същността на социално-икономическата категория „конкурентоспособност“ на лозаро-винарското предприятие и разработване на концептуална рамка за диагностика и оценка на основните фактори, определящи конкурентоспособността на лозаро-винарския сектор – на микро и макро ниво. Също така е изготвена от кандидата методология за анализ и оценка на икономическата ефективност на земеделските стопанства, за анализ и оценка на приноса на субсидиите при формирана на доходността от отделна земеделска култура, както и методология за анализ и оценка на ефективността на инвестициите в лозарските стопанства. Приносите с практико-приложен характер са създаване на подход за промяната за постигане на по-високо равнище на конкурентоспособността в лозаро-винарските предприятия и създаване на модел на финансово-иновационна система за повишаване на конкурентоспособността на лозаро-винарския сектор.

Ролята на ОСП върху развитието на земеделието, ландшафта и обществените блага. Тук приносите с научен характер са създаване на методология за анализ и оценка на влиянието на ОСП върху ландшафта при формирана на регионалната

конкурентоспособност на земеделските отрасли, както и анализ и оценка на обществените блага, които земеделието предоставя в селските райони. В практико-приложен характер анализирано и оценено е влиянието на ОСП при формиране на стойности, резултат от функциите на ландшафта в регионалната икономика, както е оценено ролята на обществените блага в регионалното развитие на селските райони.

В последните направления свързани с *дигитализацията и управлението на конкурентоспособността на организациите в аграрната сектор*, научно-приложните приноси на кандидата са свързани с анализиране на ролята на стратегическото управление при формиране на фирмената конкурентоспособност на бизнес организацията и създаване на стратегията за ускоряване на дигитализацията в земеделските стопанства.

7. Критични бележки и препоръки

Към кандидата нямам критични бележки, но препоръчвам да продължи да публикува в научни трудове и в списания с висок импакт фактор, за да бъде оценявана неговата научни резултати от проектите в които участва и ще участва.

8. Лични впечатления и становище на рецензента

Познавам доц. дн Борисов от много години, работили сме заедно и много активно в учебният и научният процес. За мен, той е един млад и мотивиран човек, който има качествата да постига целите си със знания и много работа. Доц. дн Борисов, също, има и много добре развити организационни умения, които е придобил по време на административната си работа, като заместник-декан и заместник-ректор в Аграрния университет.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че **доц. дн Петър Борисов Борисов** отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. Научно-метричните критерии на кандидата са покрили изискването за получаване на званието „професор“. Кандидатът демонстрира високо ниво на научно и приложни познания и постижения в областта на организацията и управлението на производството в селското стопанство и подотрасли. За времето в което е в катедра „Мениджмънт и маркетинг“, доц. дн Борисов доказва, че е много добър преподавател и активен участник в научни проекти.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Икономика при Аграрен университет – Пловдив да избере че **доц. дн Петър Борисов Борисов** за „професор“ в професионално направление, **3.8. Икономика по научната специалност Организация и управление на производството.**

Дата: 18.10.2023 г.
гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:.....

(Доц. д-р Виолета Дириманова)